

3. Справа «Кечко проти України» (Заява № 63134/00). Рішення Європейського суду з прав людини від 08.11.2005 р. / Офіційний вісник України. 2006. № 12 від 05.04.2006. Ст. 850.

Цуркан О.В.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та історії держави і права
Чернівецького юридичного інституту
Національного університету «Одеська юридична академія»*

Бойченко С.В.

*асистент кафедри теорії та історії держави і права
Чернівецького юридичного інституту
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ В УКРАЇНІ

Загальновідомо, що успіх будь-якої справи значною мірою залежить від людей, які її виконують, від їхньої фахової, фізичної і психологічної підготовленості, відданості справі та розуміння своєї ролі в колективних діях, рівня особистої дисциплінованості, відповідальності за доручену царину роботи тощо. Формування таких якостей можливе лише за умов правильної організації та здійснення добору, підготовки, розстановки й виховання особового складу.

Подальше реформування правової системи України потребує підготовки й виховання нового покоління фахівців, основу світогляду яких, на відміну від минулих часів, становитимуть загальнолюдські цінності, принципи гуманізму та демократизму, усвідомлення свободи і прав людини як найважливішого досягнення суспільства. Згідно зазначеного підходу необхідно переосмислити особливості професійного становлення майбутнього юриста, його мотивації у виборі професії та професійного самовизначення, які в подальшому впливатимуть на ефективність його діяльності.

Найважливішою проблемою, пов'язаною з реалізацією життєвих планів студентської молоді, що вирішила пов'язати своє життя з юриспруденцією, є необхідність узгодження з реальними потребами держави і суспільства у відповідних кадрах.

Ефективність управління такою соціальною групою, як студентство та молодь, що навчається у юридичних ВНЗ, багато в чому залежить від ефективності соціалізації, специфіку якої в освітньому процесі необхідно враховувати. Соціалізація уявляється як процес включення особи у сферу соціальних стосунків як суб'єкта цих стосунків. У процесі соціалізації особистості простежується її формування і під впливом об'єктивних умов дійсності, цілеспрямованих засобів впливу, і внаслідок її особистої активної діяльності. Двосторонній характер правової соціалізації виявляється не лише в тісній взаємодії особистості й суспільства, як активних суб'єктів, а й у єдності спрямованих і стихійних чинників впливу на особистість та її формування.

У ході правової соціалізації особистість одночасно зазнає впливу і спрямованої, соціально організованої контрольної системи засобів суспільства для її формування відповідно до цілей та інтересів цього суспільства, і стихійних, спонтанних процесів, що відбуваються в суспільстві і безпосереднім учасником яких є особистість. Лише завдяки інтегрованій дії об'єктивних і суб'єктивних чинників можна досягнути поставлених перед соціалізацією завдань. До того ж треба зазначити, що ці чинники здійснюють і соціально-контрольні функції для досягнення конкретної мети, і стихійні (непередбачувані) процеси, що також впливають на особистість. Роль же інтеграційної сили в процесі соціалізації, яка забезпечувала б єдність об'єктивного і суб'єктивного, зовнішнього і внутрішнього, матеріального і духовного, відводиться безпосередньо особистості, котра активно діє [2, с. 64].

Головною ланкою у формуванні світогляду майбутніх юристів, їх залучення до цінностей служби є створення системи виховної дії у всьому навчально-виховному процесі. При цьому в основу даної системи має бути покладений ефективний вплив

на мотивацію студента в його майбутньому професійному самовизначенні.

У юридичній освіті ще не визначений стійкий баланс особистісно-орієнтованої теорії та авторитарно керованої практики; система підготовки майбутніх правників у юридичних ВНЗ не є статичною освітою, а знаходиться в постійній зміні під впливом досвіду. Разом з тим організаційно-педагогічні ресурси, які дозволяють активізувати потенціал гуманізації та гуманітаризації освітнього процесу у вищій школі, є сукупністю накопичених у суспільстві та конкретних юридичних ВНЗ соціальних інструментів, інструментів культури і гуманітарної інформаційної техносфери. Потрібно також врахувати, що на цей час духовна сфера підготовки майбутніх правознавців зазнає впливу негативних процесів (глобальна деідеологізація, прагматична практика повсякденного життя, масований вплив засобів масової інформації та інше) [1, с.15].

Тому ступінь гуманітарної освіти розглядається сучасними дослідниками проблем юридичної освіти [3, с.32] не тільки як інформаційна, але більшою мірою як моральна. Її завданням є не стільки дати фахівцеві суму певної інформації про людину, соціальне життя і культуру, скільки вирішальною мірою допомогти йому стати соціально розвиненою людиною, культурною, оскільки для «людини, що не пізнала, що таке добро, всі інші науки є марними» (М. де Монтень) [3, с.31].

Гуманітарна освіта покликана, з одного боку, «пом'якшити» для майбутніх юристів наслідки глобалізації, а з другого – наповнювати їх енергією, загартувувати духовно, скеровувати на вирішення поставлених завдань, основне з яких має бути спрямоване на зміцнення позитивного запобігання негативному в діяльності правознавців.

Реформування гуманітарної освіти майбутніх правознавців у сучасних соціокультурних контекстах здійснюється внаслідок:

-збагачення змісту сучасної гуманітарної освіти у вищій школі новими джерелами, новим досвідом практичної діяльності;

-реалізація в системі юридичної освіти фахівця нового типу, сформованого на основі компетентного підходу до гуманітарної, моральної, правової, естетичної сфер підготовки;

- уважного ставлення до розробки інноваційних моделей, новітніх технологій і форм гуманізації і гуманітаризації юридично-педагогічного процесу;

- активної співпраці викладачів гуманітарних та юридичних дисциплін;

- постійного узагальнення передового досвіду гуманітарної освіти, ефективних методик і сучасних технологій, накопичених у педагогічних колективах.

Гуманітарна освіта майбутнього правника, що здійснюється в інтересах особистості, суспільства, держави, постає як «одвічна і універсальна цінність», а її зміст є розвитку вищої юридичної освіти; це творчий процес, який включає етапи формування як усвідомленого, так і латентного гуманістичного мислення, здібності до самопізнання (рефлексії) з опорою на особистісні знання студента.

У сучасних умовах динамічно змінюваних освітніх та виховних практик (коли суб'єкти вищої школи не можуть знаходитися під впливом постнекласичного образу науки і соціальних інновацій) гуманітарна освіта уже не обмежується завданням трансляції мінімально необхідних знань про людину, суспільства і форми їх життєдіяльності. Завданням гуманітарної освіти є створення умов для творчого засвоєння й ефективного використання майбутнім юристом сучасного гуманітарного знання. Гуманітарна підготовка задає «параметри» і форми становлення особистості випускника юридичних ВНЗ ціннісно-смісловій варіативності, її комунікації, розуміння, самотворення і світозасвоєння. Професія юриста є доволі складною та важливою. У своїй діяльності він керується холодним та чітким розумом і використовує всі спеціальні знання, щоб краще зрозуміти ситуацію, яка склалася. В ході вирішення тієї чи іншої справи правнику необхідно застосувати не лише норми закону, а й певні знання, вміння та навички у межах своєї світоглядної компетентності. Це потребує посилення ролі практичної філософії, соціології і політології у навчальних та виховних практиках підготовки правознавців.

Список використаних джерел:

1. Богачов С.В. Теоретико-правові засади правової освіти в Україні : автореф. дис. ...канд.юр.наук: 12.00.01 / Київ, 2010. 80 с.

2. Гревцов Ю.И. Социология права = Sociology of law: курс лекцій / Ю.И. Гревцов; Асоц. «Юрид.центр», юрид.фак. Санкт-Петербур. Гос. ен-та – СПб. : Юрид.Центр Пресс, 2001. 310 с.

3. Фінін Г.І. Специфіка формування світогляду майбутніх військових фахівців в умовах глобальної деідеологізації. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. 2016. № 1 (28). С. 27-35.

Попович О.В.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінальної юстиції
Чернівецького юридичного інституту
Національного університету «Одеська юридична академія»*

Томаш Л.В.

*кандидат юридичних наук,
начальник юридичного управління
Чернівецької обласної державної адміністрації*

ЗГОДА НА ВАКЦИНАЦІЮ ЯК ПРАВОВА ПРЕЗУМПЦІЯ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

З метою врегулювання механізмів створення ефективної системи громадського здоров'я в Україні, що сприятиме зміцненню здоров'я населення, запобіганню хворобам та збільшенню тривалості життя був розроблений законопроект № 4142 про систему громадського здоров'я. Проект закону визначає правові, організаційні, економічні та соціальні засади функціонування системи громадського здоров'я в Україні. Серед нововведень пропонується запровадити профілактичні щеплення після медичного огляду особи в разі відсутності в неї відповідних медичних протипоказань. Якщо ж особа та (або) її законні представники відмовляються від обов'язкових профілактичних щеплень, лікар зобов'язаний узяти в них відповідне письмове підтвердження про відмову, а в разі небажання дати таке підтвердження – засвідчити це актом у присутності свідка [1].